

uitspraak

ARBITER BODEMBEWEGING

Zaaknummer: 16/0265

Meldingsnummer: []

Einduitspraak van de Arbitr Bodembeweging van 2 februari 2018

inzake

[NAAM],

wonende te Eenrum,

eigenaren van het pand aan [adres] te Eenrum (hierna: het pand), hierna ook te

noemen: de eigenaar,

gemachtigde: [naam],

tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid **DE NEDERLANDSE AARDOLIE MAATSCHAPPIJ B.V.**,

statutair gevestigd te Den Haag,

vertegenwoordigd door het Centrum Veilig Wonen (het CVW),

hierna ook te noemen: de NAM.

Het verdere verloop van de procedure

Het verdere verloop van de procedure blijkt uit:

- De tussenbeschikking d.d. 14 augustus 2017;
- Het conceptrapport d.d. 10 oktober 2017;
- De reactie van Vergnes Expertise van 17 oktober 2017;
- De reactie van het CVW van 19 oktober 2017;
- De reactie van de eigenaren van 26 oktober 2017;
- Het definitieve rapport d.d. 31 oktober 2017;
- De reactie van de eigenaar van 16 november 2017; De
- reactie van [naam] van 16 november 2017.

Het resterende geschil

De eigenaar stelt dat schadenummer AV12 en de aanvullende schades zijn veroorzaakt of verergerd door bodembeweging als gevolg van gaswinning.

Tevens betwist de eigenaar de juistheid van de door de eerstelijns-expert voorgestelde herstelmethodes van de schadenummers 9, 10, AV11 en A12 en stelt zij dat deze schades op een andere wijze hersteld dienen te worden. Zij houdt de NAM aansprakelijk voor deze schade en vordert vergoeding daarvan.

De NAM heeft verweer gevoerd tegen deze stelling. Hierna zal op dat verweer zo nodig nader worden ingegaan.

De verdere beoordeling

Bij voormelde tussenuitspraak heeft de arbiter beslist dat hij het noodzakelijk achtte een onafhankelijke onpartijdige deskundige nader onderzoek te laten doen naar de vraag of

schadenummer AV12 en de nieuwe aanvullende schades zijn veroorzaakt dan wel verergerd door bodembeweging als gevolg van gaswinning en naar de vraag wat de aangewezen herstmethodes zijn voor de schadenummers 9, 10, AV11, AV12 en de nieuwe aanvullende schades. In de uitspraak is [naam] te [plaats] tot deskundige benoemd en heeft de arbiter de deskundige verzocht antwoord te geven op de volgende vragen:

1. Is er sprake van een verschuiving van de kanaalplaat bij schade 9?
2. In hoeverre zijn schade AV12 (de loodslab) evenals de nieuwe aanvullende schades op de bovenverdieping en tevens de nieuwe scheuren in het plafond van de vloering en de hal, als een rechtstreeks gevolg van aardbeving(en) ontstaan dan wel verergerd? Voor zover u concludeert dat sprake is van meerdere oorzaken van de schades, kunt u dan toelichten in welke mate de verschillende oorzaken aan het ontstaan van de schades hebben bijgedragen?
3. Op welke wijze dienen schades 9, 10, AV11, AV12 alsmede de nieuwe aanvullende schades op de bovenverdieping hersteld te worden, op een wijze waardoor in de toekomst nieuwe aardbevingsschade wordt uitgesloten dan wel tot een minimum beperkt wordt?
4. Wat zijn de kosten van herstel van de schades voor zover deze volgens u als gevolg van aardbeving(en) zijn ontstaan dan wel verergerd?
5. In hoeverre onderschrijft u de door de eigenaren ingeschakelde instructeur, ing. Van Driesum geadviseerde herstmethode?
6. Is er sprake van een onveilige situatie, nu in alle ondersteunende muren van de verschoven kanaalplaat, scheurvorming zit?
7. Tot welke opmerkingen geeft uw onderzoek verder nog aanleiding?

De deskundige heeft op 19 september 2017 zoals verzocht zijn onderzoek aan het pand in aanwezigheid van partijen verricht en heeft zijn conceptrapport van 10 oktober 2017 aan partijen doen toekomen. Partijen hebben op het conceptrapport kunnen reageren. Op 31 oktober 2017 is het definitieve rapport door de deskundige opgemaakt. De deskundige heeft zijn definitieve rapport aangepast op de vraagstelling zoals in de tussenbeslissing is gespecificeerd en is in zijn definitieve rapport ingegaan op de door partijen gemaakte opmerkingen en heeft deze waar nodig in het definitieve rapport verwerkt. Vervolgens heeft de arbiter partijen de gelegenheid gegeven te reageren op dit definitieve rapport.

Hieronder zal op de bevindingen en antwoorden van de deskundige alsmede de reacties van partijen, voor zover relevant, worden ingegaan.

Het bewijsvermoeden

Bij fysieke schade aan gebouwen en werken, die naar haar aard redelijkerwijs schade door beweging van de bodem als gevolg van de exploitatie van een mijnbouwwerk ten behoeve van het winnen van gas uit het Groningenveld zou kunnen zijn, wordt in gevolge het thans geldende artikel 6:177a lid 1 BW vermoed dat die schade veroorzaakt is door de exploitatie van dat mijnbouwwerk.

De aardbevingen in de provincie Groningen veroorzaken veel voorkomende en vaak gelijksoortige schade, zoals scheuren in het metselwerk en de afwerkingen van gevels,

binnenwanden en plafonds van woningen. Dit soort schade kan naar het oordeel van de arbiter in ieder geval worden aangemerkt als fysieke schade die naar haar aard redelijkerwijs schade door beweging van de bodem door gaswinning zou kunnen zijn. De arbiter is dan ook van oordeel dat de schades waarover nog geschil bestaat, bestaande uit scheurvorming in binnenwanden en in gevels, schade betreft als bedoeld in artikel 6:177a BW, die naar haar aard redelijkerwijs schade door bodembeweging als gevolg van mijnbouwwerkzaamheden kan zijn.

De arbiter hanteert dit bewijsvermoeden in elk geval voor de provincie Groningen omdat in art. 6:177a BW is opgenomen dat het dient te gaan om schade als gevolg van gaswinning uit het Groningenveld en thans niet vaststaat hoe ver de effecten van gaswinningsactiviteiten uit het Groningenveld reiken. De arbiter wijst in dit verband op het gegeven dat de NAM in het verleden aan een groot aantal eigenaren van woningen in de gehele provincie Groningen vergoedingen van schade als gevolg van aardbevingen heeft toegekend. Een meer beperkte afbakening, zonder dat daar voldoende harde criteria voor bestaan, doet willekeurig aan en kan er toe leiden dat het wettelijk bewijsvermoeden geen toepassing zou vinden, hetgeen de arbiter zonder een deugdelijke onderbouwing onredelijk voorkomt. Nu het pand is gelegen in Eenrum, is de arbiter van oordeel dat de schade is ontstaan in het gebied waar zich bodembeweging kan voordoen als gevolg van gaswinning uit het Groningenveld. De arbiter past het bewijsvermoeden van art. 6:177a lid 1 BW toe. Het is aan de NAM om dit bewijsvermoeden te weerleggen. Ter beoordeling ligt thans voor of de NAM daarin is geslaagd.

De arbiter constateert dat vaststaat dat de NAM haar aansprakelijkheid voor een groot deel van de schades aan het pand heeft aanvaard, zoals reeds in de tussenbeschikking van 14 augustus is neergelegd. De arbiter merkt hierbij ten overvloede op dat t.a.v. het herstel van schadenummer 2, de kostenpost voor het de- en hermonteren van de radiator alsnog dient opgenomen te worden, voor zover dit nog niet gedaan is. In geschil voor wat betreft de aansprakelijkheid zijn dan ook slechts schadenummer AV12 en de nieuwe, ter schouw ontdekte en niet reeds beoordeelde schades in de slaapkamer, hal en vliering aan de orde. Daarnaast staat centraal in dit geschil de vraag wat de juiste herstelmethode is voor de schades genummerd 9, 10, AV11 en AV12. Nu daarover in de door partijen ingebrachte stukken en verweren onvoldoende zekerheid is verschaft, heeft de arbiter een deskundige aangewezen teneinde advies uit te brengen omtrent deze onzekerheid.

In opdracht van de eigenaren heeft de constructeur [naam] een advies uitgebracht ten aanzien van de herstelmethode, zoals neergelegd in de notitie van 31 mei 2017. Voor zover van belang stelt de [naam] in zijn advies dat m.b.t. de schade in de achtergevel, boven het kozijn naast de achterdeur (AV12), niet alleen de voegen gerepareerd dienen te worden maar er ook een 'stalen onderslag' geplaatst dient te worden, die de gehele draagfunctie overneemt. De schade in de verdiepingsvloer (schadenummer 9) ondermijnt volgens [naam] de krachtsafdracht van de spatkrachten van de kapconstructie. Deze schade dient zijns inziens hersteld te worden om te voorkomen dat de kapconstructie gaat 'wijken'. Hij stelt dan ook dat een juist herstel van de constructie de

krachtsoverdracht dient te waarborgen door middel van koppeling van de muurplaten met daarnaast een koppeling gaan de kanaalplaten voor een goede krachtsafdracht. Hij stelt twee herstel mogelijkheden voor, het plaatsen van stalen strippen of het aanbrengen van een gewapende drukvloer.

De NAM stelt daarentegen dat AV12 niet bevestigingsgerelateerd is, en dat de schade in de verdiepingsvloer, ter plaatse van de 1^e en 2^e kanaalplaat, niet constructief is en dat herstel niet strikt noodzakelijk is. De NAM betwist tevens dat de kanaalplaat verschoven is. Zij stelt eveneens dat door het aanbrengen van een dakkapel een onderbreking in de dakconstructie is ontstaan wat een verandering in de krachtverdeling teweeg heeft gebracht. De muurplaat en de 1^e vloerplaat moeten deze kracht opvangen waardoor de constructie verzwakt is. De ontstaansdatum van de schade komt overeen met het tijdstip waarop de dakkapel is aangebracht, zo'n 3 jaar geleden. De schade in de V-naad in het plafond (schade 10) is een autonome schade. De door de NAM voorgestelde herstelwijze van schadenummer 9 betreft het herstellen van de scheur in de cementdekvloer en het de- en hermonteren van de vloer incl. ondervloer.

Vervolgens heeft de deskundige [naam] in opdracht van de arbiter zijn advies uitgebracht. Partijen hebben op het conceptrapport gereageerd. Het CVW conformeert zich aan de bevindingen van de deskundige, de eigenaren niet. Zo nodig wordt hieronder ingegaan op de verweren.

Naar aanleiding van het eindrapport van de deskundige ir.D.G.Mans neemt de arbiter het navolgende in overweging:

Met betrekking tot vraag 1: Is er sprake van een verschuiving van de kanaalplaat bij schade 9?

De deskundige beantwoordt deze vraag als volgt: *‘Nee. De scheurwijdte aan de onderzijde van de 2e verdiepingsvloer (kanaalplaten) bedraagt 0,1 à 0,2 mm en duidt niet op verplaatsing, maar komt voort uit de aanwezige naad tussen de vloerplaten. De scheurwijdte aan de bovenzijde in de dekvloer op de kanaalplaten is beduidend groter maar zal naar beneden toe V-vormig verlopen. Deze dekvloer heeft geen constructieve functie.’*

Overigens gaat de deskundige nog in op de door Ingenieursbureau Hado genoemde spatkrachten die door de vloer moeten kunnen worden opgenomen. De deskundige reageert hier als volgt op: *‘Een kanaalplaatvloer is maar beperkt geschikt om spatkrachten over te brengen: krachten in het vlak van de vloer en loodrecht op de plaatnaden kunnen niet door de plaatnaden worden opgenomen. Dat geldt zowel voor een vloer met, als voor een vloer zonder scheuren ter plaatse van de vloernaden. Om enig inzicht te krijgen in de spatkrachten is de constructie geschematiseerd en zijn enkele oriënterende berekeningen gemaakt.’*

‘Uit de constructieschema's en berekeningen blijkt het volgende.

- In het oorspronkelijk ontwerp worden de dakbelastingen via dakplaten afgedragen aan gordingen die op hun beurt de belasting afdragen aan bouwmuren en dakspant. Het houten dakspant is in zichzelf vormvast en afgesteund op de zoldervloer. De optredende spatkrachten zijn afhankelijk van de stijfheden van diverse constructiedelen.*
- Bij het aanbrengen van de dakkapel is het dakspant ter hoogte van de nokgording doorgezaagd. Het is niet duidelijk hoe de nokgording nu wordt ondersteund. De ingreep kan een ongunstig effect hebben op de optredende spatkrachten.*
- Uit de oriënterende berekening blijkt dat de wrijving tussen één vloerplaat en de bouwmuur*

voldoende is om de spatkracht t.g.v. eigen gewicht van het dak op te nemen (verdere controles met windbelasting etc. niet uitgevoerd!).'

[Naam] heeft in reactie op het conceptrapport een aantal kritische kanttekeningen geplaatst bij een aantal conclusies van de deskundige. Deskundige heeft als volgt gereageerd: *'Hado toont aan dat het oorspronkelijk aanwezige dakspant horizontaal gesteund moet worden door vloer en/of muurplaat. Dat komt overeen met de oriënterende berekening welke in bijlage C van het rapport is opgenomen. Ter voorkoming van misverstand is de schets op pagina 3 van genoemde bijlage aangepast: een scharnier i.p.v. een roloplegging in D. Hado verwijst naar een handboek van VBI met toelaatbare spanningen; dit zal vermoedelijk schuifspanning en schuifkrachten betreffen, geen trekspanning en trekkracht. De aangestorte naad tussen kanaalplaten kan geen trekkrachten in het vlak van en loodrecht op de plaatnaad opnemen. Geen aanpassing rapport. Hado gaat in op de oriënterende berekening en stelt dat die niet voldoet aan de gebruikelijke wijze volgens bouwnormen. De oriënterende berekening is slechts bedoeld om de krachtswerking van de oorspronkelijke constructie van het dakspant en de steun van de kanaalplaatvloer te illustreren. Er is geen aanleiding het rapport naar aanleiding van deze reactie aan te passen.'*

De arbiter overweegt dat de deskundige gemotiveerd heeft gesteld dat niet is gebleken dat de geprefabriceerde vloerplaten zelf zijn gescheurd en dat de aangetroffen scheuren 'slechts' in de spuitpleister zitten, waaruit volgt dat de kanaalplaat niet is verschoven. Tevens heeft de deskundige gemotiveerd gesteld dat deze schade in de verdiepingsvloer (schade 10) en de schade aan de onderzijde hiervan (schadenummer 10) geen negatieve invloed heeft gehad op de constructie. De arbiter acht deze technische bevindingen van de deskundige overtuigend en neemt deze dan ook over.

De eigenaar heeft in reactie op het definitieve rapport gesteld dat de scheur in kwestie echter veel groter is dan 0,1 à 0,2mm, waar de deskundige vanuit gaat. Haars inziens gaat het om een scheurwijdte van 2,5mm. De arbiter overweegt dat de eigenaar de mogelijkheid heeft gehad om deze stelling naar voren te brengen na ontvangst van het concept rapport, maar dit toen heeft nagelaten, met als consequentie dat de deskundige geen mogelijkheid heeft gehad om deze opmerking te kunnen verwerken in zijn definitieve rapport. De arbiter gaat dan ook voorbij aan deze stelling nu de eigenaar deze stelling in een eerder stadium naar voren had moeten en kunnen brengen. Overigens wijst de arbiter op het feit dat de deskundige tevens te kennen heeft gegeven een scheur van 2,5mm in de afdekvloer te hebben geconstateerd, maar aan de onderzijde een scheur van 0,1 à 0,2mm. Ook de arbiter heeft dit ter gelegenheid van de schouw uit eigen waarneming geconstateerd.

Met betrekking tot vraag 2: In hoeverre zijn schade AV12 (de loodslab) evenals de nieuwe aanvullende schades op de bovenverdieping en tevens de nieuwe scheuren in het plafond van de vliering en de hal, als een rechtstreeks gevolg van aardbeving(en) ontstaan dan wel verergerd? Voor zover u concludeert dat sprake is van meerdere oorzaken van de schades, kunt u dan toelichten in welke mate de verschillende oorzaken aan het ontstaan van de schades hebben bijgedragen?

De deskundige stelt voorafgaand aan de beantwoording van de specifieke vragen in de paragraaf "Invloed van aardbevingen op locatie" dat op grond van het TNO rapport en de SBR richtlijn A dat op grond van indicatieve berekeningen blijkt dat er geen bevingen hebben plaatsgevonden tussen 2014 en 2015 die schade hebben kunnen veroorzaken aan het pand, met uitzondering van de beving van Huizinge op 16 augustus 2012, die een trillingssnelheid inclusief veiligheidsfactor van 5,9 mm/s op deze locatie teweeg heeft gebracht. Gelet op die omstandigheid stelt de deskundige: *'Schade nummer AV 12 is*

vermoedelijk veroorzaakt door de volgende, al dan niet in combinatie optredende, omstandigheden: belastingen, trillingen en/of een minder deugdelijke lateiconstructie. Op grond van beschikbare metingen van trillingssnelheden vanaf september 2014 is het uitgesloten dat trillingen door aardbevingen de oorzaak zijn van de schade AV12 (schade welke voor het eerst zijn gerapporteerd in 2015). Ook het verergeren van deze schades door de aardbevingen is uitgesloten.'

Zoals tevens door [naam], [naam] en de eigenaar is aangevoerd wordt de gehele mogelijkheid van schade afgewogen tegen het rapport van TNO en de indicatieve berekening van Archipunt. Tevens betreft de deskundige enkel de bevingen in zijn berekeningen die hebben plaatsgevonden tussen 2014 en 2015 doordat hier meetresultaten van gebouwtrillingen zijn opgenomen in het TNO-rapport. Op grond van de berekende trillingssnelheden die niet boven 1,6 mm/s zijn gekomen, stelt de deskundige dat er geconcludeerd kan worden dat de aardbevingen in de periode tussen 2014 en 2015 geen schade zullen hebben veroorzaakt aan de woning. Voorts noemt de deskundige nog twee andere bevingen, de beving van Zandweer op 5 november 2014 en de beving van Huizinge van 16 augustus 2012. De beving van Huizinge heeft een berekende trillingssnelheid van 5,9 mm/s teweeggebracht en heeft daarmee de grens van 5 mm/s overschreden. De deskundige stelt dat er *'bij genoemde beving [...] er dus een kleine kans op schade [was]'*.

Naar het oordeel van de arbiter volgt daaruit echter niet dat de kans op schade aan deze woning als gevolg van bodembeweging door gaswinning nihil is. De Rechtbank Noord Nederland heeft zich daarover recent uitgelaten in het vonnis van 15 november 2017, (ECLI:RBNNE:2017:4350): *'De kans dat bepaalde schade kan ontstaan door een gebeurtenis is niet hetzelfde als de kans dat een bepaalde gerealiseerde schade het gevolg is van die gebeurtenis'*. Deze laatste kans is niet berekend c.q. gemeten ter plaatse. En ook is bij deze berekeningen niet meegenomen wat de invloed van bevingen is op reeds aanwezige schade dan wel kwetsbare constructies van het pand.

Uit het Validatieonderzoek van de TU Delft (2016) blijkt dat de conclusie uit eerder onderzoek, dat de kans op schade door aardbevingen aan gebouwen aan de rand van het Groningenveld nihil is, te stellig en onvoldoende onderbouwd is. In dit onderzoek van de TU Delft is tevens de conclusie getrokken dat voorzichtigheid geboden is bij de toepassing van de criteria uit de SBR Richtlijn, en dat er tevens nog weinig kennis is over de schadelijke invloed van (herhaald) kortdurende lichte trillingen op kwetsbare constructies op de bodem. Daarnaast wordt er bij de analyses uitgegaan van een lineaire afname van de trillingssterkte, gerekend vanuit het epicentrum, hierbij onvoldoende rekening houdend met de verschillende grondstructuren en eveneens met de locatie van het pand. Uit grondboringen blijkt voorts dat de ondergrond in Groningen qua samenstelling sterk wisselt. Zo zijn er diverse facetten die invloed hebben op de impact van een beving op een pand.

Naar het oordeel van de arbiter wordt hiermee in het betoog van de deskundige te weinig rekening gehouden. De deskundige stelt dat schadenummer AV 12 vermoedelijk is veroorzaakt door een combinatie van omstandigheden waaronder *'belastingen, trillingen en/of een minder deugdelijke lateiconstructie'*, maar dat op basis van de trillingssnelheden uitgesloten is dat bevingen van invloed zijn op de schade. Zowel de eerstelijns-expert als de contra-expert zijn het erover eens dat het in casu een *'kwetsbare positie'* betreft. De NAM stelt dat de schade door verhinderde vervorming is ontstaan, in combinatie met het aanbrengen van een kunststof kozijn.

De arbiter is van oordeel dat op basis van de door de deskundige ingenomen stellingen niet kan worden uitgesloten dat bevingen als gevolg van gaswinning invloed hebben gehad op de nog in geschil zijnde schade. De arbiter neemt daarbij als belangrijk gegeven mee dat de NAM reeds haar aansprakelijkheid heeft aanvaard voor andere in het pand geconstateerde schades. Dat alles leidt tot de conclusie dat onvoldoende is komen vast te staan dat de schade AV12 niet (mede) door aardbevingen is veroorzaakt dan wel verergerd. De arbiter is dan ook van oordeel dat de NAM niet in het tegenbewijs is geslaagd. De arbiter stelt derhalve vast dat schadenummer AV12 is veroorzaakt door bodembeweging als gevolg van gaswinning waarvoor de NAM aansprakelijk is.

De NAM is aansprakelijk voor de door de gaswinning veroorzaakte schade, ook wanneer die schade mede voortvloeit uit een 'bepaalde latente kwetsbaarheid' van de woning of onderdeel daarvan. De NAM moet de 'slachtoffers' en de aan hen toebehorende onroerende goederen 'nemen zoals deze zijn' (Rechtbank Noord Nederland, 5 oktober 2016; ECLI:RBNNE:2016:4402).

De niet beoordeelde(nieuwe) schades

De arbiter constateert dat de nieuwe, ter schouw geconstateerde schades (in de slaapkamer, hal en vliering) niet zijn beoordeeld door de eerstelijns-expert, de contra-expert en de derde deskundige. Nu deze schades door geen van de deskundigen is beoordeeld onthoudt de arbiter zich van een oordeel. Het staat de eigenaar uiteraard vrij om een nieuwe schademelding te doen voor deze nieuwe schades.

Met betrekking tot vraag 3: Op welke wijze dienen schades 9, 10, AV11, AV12 alsmede de nieuwe aanvullende schades op de bovenverdieping hersteld te worden, op een wijze waardoor in de toekomst nieuwe aardbevingsschade wordt uitgesloten dan wel tot een minimum beperkt wordt?

De deskundige antwoordt als volgt: *'Vanuit constructief oogpunt behoeven de schades nummers 9 en 10 geen reparatie. Schade 10 (plafond) kan met regulier schilderwerk worden gecamouflerd. Indien wenselijk vanuit esthetisch oogpunt kan schade 9 (scheur in dekvloer) worden gerepareerd door inwassen met zandcementspecie.*

Schade AV11 (verticaal georiënteerde scheur in gevelmetselwerk) kan worden gerepareerd door uitslijpen en vernieuwen van voegen; scheuren door het metselwerk kunnen worden hersteld door kapotte stenen met een in kleur en structuur aangepaste reparatiemortel te repareren.

Schade AV 12 (scheur boven rollaag en lood) kan worden gerepareerd door de rollaag en enkele lagen metselwerk daarboven te verwijderen (na aanbrengen stempels) en opnieuw aan te brengen. Daarbij moet dan tevens de deugdelijkheid van de lateiconstructie worden beoordeeld.'

De arbiter acht deze bevindingen van de deskundige overtuigend en neemt deze over en is van oordeel dat indien de eigenaren kiezen voor herstel van de schade, dit herstel uitgevoerd dient te worden zoals omschreven door de deskundige.

Met betrekking tot vraag 4: Wat zijn de kosten van herstel van de schades voor zover deze volgens u als gevolg van aardbeving(en) zijn ontstaan dan wel verergerd?

De deskundige antwoordt als volgt: *'Zoals gesteld is er een kleine kans dat aardbevingen invloed hebben gehad op de scheurvorming van schades nummers 9 en 10. De grootte van de scheur van schadenummer 9 heeft zeker een andere oorzaak dan aardbevingen. Voor schade nummer 10 wordt geen reparatie geadviseerd; schilderwerk kan de scheur camoufleren. De*

kosten van een esthetisch herstel van de schades 9 worden geraamd op € 250,00 incl. BTW. Aangetekend wordt dat eerstelijns-expert en contra-expert eerder overeengekomen zijn dat schades 9 en 10 A-schades betreffen.

De schades AV11 en AV 12 zijn naar mening van de opsteller van dit rapport niet veroorzaakt door aardbevingen. Volledigheidshalve zijn wel de kosten geraamd: € 500,00 resp. € 1.000,00 incl. BTW.'

Met betrekking tot vraag 5: In hoeverre onderschrijft u de door de eigenaren ingeschakelde instructeur, [naam] geadviseerde herstelmethode?

De deskundige antwoordt als volgt: '[Naam] wijst op de aanwezigheid van zogenoemde spatkrachten in de constructie van de 2e verdiepingsvloer en voortkomend uit de dakconstructie. Voor de opname van die spatkrachten zijn dan aanpassingen nodig in de vorm van stalen strippen of een nieuwe gewapende drukvloer.

Aangetoond is dat de opgetreden scheurvorming in de 2e verdiepingsvloer niets afneemt van de capaciteit om spatkrachten op te nemen: kanaalplaatvloeren kunnen ter plaatse van en loodrecht op de plaatnaden geen krachten in het vlak van de vloer opnemen. De dekvloer is hiervoor eveneens ongeschikt. De door [naam] geadviseerde herstelmethode beschouw ik als een verbetering van de constructie maar niet noodzakelijk vanuit de waargenomen schade.

Doordat, bij het aanbrengen van de dakkapel, het houten spant is doorgezaagd, is de constructie mogelijk ongunstig beïnvloed en is potentieel onveilig. Daarom is het noodzakelijk het houten spant terug te brengen in de oude staat, dan wel dat een constructeur middels berekening aantoont dat de constructie, al dan niet met aanpassingen, wel voldoet.'

Ten aanzien van de door Hado voorgestelde herstelmethode concludeert de deskundige aldus dat deze maatregel (stalen strippen of gewapende drukvloer) versterking inhoudt om het 'eventueel ongunstige effect' van het doorzagen van de spant te compenseren, maar verder niets te maken heeft met de scheurvorming in de vloer. Deskundige stelt aldus dat de door [naam] voorgestelde wijze van herstel een constructieve herstelmethode is en leidt tot een opwaardering van het pand en derhalve verder gaat dan herstel. De arbiter volgt deskundige in deze zienswijze en is dientengevolge van oordeel dat de door deskundige voorgestelde herstelmethode afdoende is.

Met betrekking tot vraag 6: Is er sprake van een onveilige situatie, nu in alle ondersteunende muren van de verschoven kanaalplaat, scheurvorming zit?

De deskundige antwoordt als volgt: 'De kanaalplaat is niet verschoven. Er is geen sprake van een onveilige situatie door de aanwezigheid van haarscheuren in de spuitpleister op het plafond onder de 2e verdiepingsvloer en in de wanden.'

Met betrekking tot vraag 7: Tot welke opmerkingen geeft uw onderzoek verder nog aanleiding?

De deskundige antwoordt als volgt: 'Geen.'

Slotsom

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, komt de arbiter tot de slotsom dat de NAM aansprakelijk is voor vergoeding c.q. herstel van schadenummer AV12. Indien de eigenaar kiest voor herstel i.p.v. vergoeding, zal dit herstel uitgevoerd worden op de door de deskundige voorgestelde herstelmethodes. Voor zover de deskundige in zijn advies (per schade) meer dan een herstelmethode heeft aangewezen is ook in dat geval de keuze aan de eigenaar.

De beslissing

De arbiter:

- stelt vast dat de NAM – naast de reeds eerder vastgestelde schades als gevolg van gaswinning – aansprakelijk is voor volledige vergoeding c.q. herstel van schadenummer AV12;
- stelt vast dat indien de eigenaar kiest voor herstel i.p.v. vergoeding van de schades genummerd 9, 10, AV11 en AV12, dit herstel dient te worden uitgevoerd op de door de deskundige voorgestelde herstelmethodes, waarbij in geval van meer dan een herstelmethode (per schade) ook dan de keuze aan de eigenaar is.
- wijst af het meer of anders gevorderde.

Aldus beslist door mr. P.J. Steen, Arbiter Bodembeweging op 2 februari 2018, bijgestaan door mr. M.J.A. van Binsbergen, secretaris.

secretaris

arbiter

